

# In en Om het Humanistisch Verbond



Mededelingen voor de leden / no. 1

## Viering 15-jarig bestaan

17, 18 en 19 februari in:

- Amsterdam** op vrijdag 17 februari in het Spinoza Lyceum, P. van Anrooystraat.  
Spreker: Prof. Dr. B. W. Schaper.  
Medewerking van het Cabaret Lurelei.  
Aanvang om 20.00 uur, toegangsprijs f 0,90.
- Arnhem** op vrijdag 17 februari in Royal, Willemsplein.  
Spreker: Prof. Dr. J. C. Brandt Corstius.  
Medewerking door Johan Lauxstermann, voordracht, en muzikaal trio.  
Aanvang om 20.00 uur, toegangsprijs f 0,75.
- Heerlen** op vrijdag 17 februari in het Protestants Verenigingsgebouw, Maanstraat.  
Spreker: Th. W. Polet.  
Medewerking door mevr. H. de Goede, voordracht en concert.  
Aanvang 19.30 uur, toegangsprijs f 0,75.
- Hengelo** op vrijdag 17 februari in de kleine zaal van het Concertgebouw.  
Spreker: D. Th. F. d'Angremond.  
Medewerking van mevr. Zaal (voordracht), muziek door strijkkwartet en dans door enkele leerlingen van de Twentse Balletschool.  
Aanvang 20.00 uur, toegang vrij.
- Rotterdam** op vrijdag 17 februari in de Flevozaal van de „Twaalf Provinciën”, Hoogstraat.  
Spreker: Prof. Dr. G. Stuiveling.  
Medewerking van een cabaretgroep en kamermuziek door enkele leden van het gezelschap Euphonia.  
Aanvang 20.00 uur, toegang vrij.
- Utrecht** op vrijdag 17 februari in het Erasmushuis, Oudegracht 152.  
Spreker: Dr. J. P. van Praag.  
Medewerking door strijkkwartet van het Stichts Symfonie Orkest en voordracht, benevens een geluidsreportage over 15 jaar Verbondsleven.  
Aanvang 20.00 uur, toegangsprijs f 1,-.
- Den Haag** op zaterdag 18 en zondag 19 februari in de zalen van de Dierentuin.  
Aanvang zaterdag 16.00 uur met een openingsrede van Dr. V. W. D. Schenk.  
Spreker: Prof. Dr. Libbe van der Wal.  
Zaterdag 20.00 uur: concert door het orkest Gymnasium Haganum en voordracht door mevr. Nel Visser-Zuidema.  
Zondag 19 februari om 10.30 uur:  
Spreker: Dr. A. L. Constandse over: het humanistisch denken in het huidige westerse cultuurpatroon.  
Gezamenlijke koffiemaaltijd (lopend buffet voor eigen rekening).  
Om 14.00 uur een forum. Sluiting om 16.00 uur.
- Groningen** op zondag 19 februari in Huize Maas, Vismarkt.  
Spreker: Dr. J. P. van Praag.  
Voordrachten door Enny Mols-De Leeuwe.  
Na afloop van de ochtendbijeenkomst een gezamenlijke lunch bij Café Bleeker, Vismarkt (brood meebrengen).  
Hierna naar keuze:  
Rondgang door het Groninger Museum o.l.v. de directeur W. J. de Gruyter of rondritten door de stad.  
Aanvang 10.30 uur (zaal open om 10.00 uur), toegangsprijs f 0,50.

Leden en belangstellenden uit alle gemeenschappen in de nabijheid van bovengenoemde plaatsen worden uitgenodigd deze bijeenkomsten te bezoeken.

## Kort verslag

## Hoofdbestuurs- vergaderingen

In zijn vergadering van 26 november besprak het H.B. o.a. het overzicht over de toestand van de gemeenschappen, dat door de org.-secretaris aan de hand van de jaarverslagen was samengesteld. Het D.B. kreeg opdracht, vooral de opleiding van sprekers nog eens te bekijken, omdat aan deze belangrijke groep gebrek dreigt te komen. Getracht dient te worden, vooral jongeren aan te trekken. Op dit gebied ligt ongetwijfeld ook een taak voor de gewesten.

Na enige discussie ging het H.B. er mede accoord, dat de naam van de gemeenschap Mus-selkanaal-Stadskanaal in „De Kanaalstreek” werd gewijzigd. Bij de bespreking van het jaarverslag over 1959 van de Centrale Commissie Geestelijke Verzorging, werd ook de positie van de Bureaus voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden onder de loep genomen. Er is een kleine commissie bezig, de gehele materie nog eens te bestuderen, omdat er langzamerhand behoefte is ontstaan aan een andere opzet. Hierover zal binnenkort rapport worden uitgebracht.

Eén der H.B.-leden vroeg aandacht voor het probleem van de werkende mens, o.a. in verband met de sociale verzekering. Gevraagd werd, dat de Stichting Socrates zich hiermede eens bezig zou houden. Na enige discussie verklaarde het betreffende lid zich bereid een basisnota te ontwerpen voor verdere bespreking. Enkele leden gaven een verslag van de gehouden lezingen over het humanisme voor het Nijmeegse Studentencorps. De belangstelling hiervoor was in dit katholieke milieu verrassend groot en zeer positief.

Het H.B. hield zich uitvoerig bezig met het door het D.B. ontworpen program voor het a.s. congres. Belangrijke voorstellen zijn niet aan de orde, slechts een reglementswijziging. Aard en karakter van de openbare bijeenkomst werden nader bekeken. De candidaatstelling voor het H.B., en de hiervoor aan te zoeken personen werd in eerste instantie besproken, het D.B. zal op de volgende bijeenkomst een volledige lijst voorleggen.

Een te richten brief aan de V.P.R.O. n.a.v. het gepubliceerde plan voor een nationale omroep werd besproken en enkele amendementen aangebracht. Het H.B. hechtte verder zijn goedkeuring aan de benoeming van enkele raadslieden voor de inrichtingen van justitie.

## H.B. vergadering van 17 december '60

Hoofdschotel van deze bijeenkomst van het H.B. vormde het ontwerp-nieuwjaarsbrief. Daarnaast werd wederom gesproken over het a.s. congres, de organisatie hiervan en de kandidaten voor het H.B. Aan de benoeming en herbenoeming van de voorgedragen raadslieden werd goedkeuring gehecht, evenals aan een beginsel-besluit tot ontbinding van de gemeenschap Den Haag met ingang van 1 januari 1961 en de oprichting van 4 afzonderlijke gemeenschappen en de vorming van een federatie. Het H.B. kon met genoegen vaststellen, dat zowel het abonnementental van Het Woord van de Week als van Mens en Wereld wederom een niet onaanzienlijke stijging te zien gaf. Het besluit werd genomen aan het IKOR te berichten, dat men bereid is aan eventl. besprekingen over het omroepbestel deel te nemen.

Teneinde het D.B. in staat te stellen, zijn 's morgens begonnen vergadering voort te zetten, werd de bijeenkomst van het H.B. reeds om 5 uur gesloten. De org.-secretaris



# Wat er in 1960 gebeurde

(Uit het jaarverslag over 1960, dat op het a.s. congres zal worden uitgebracht, geven wij hieronder een uittreksel.)

## Het ledental

De groei in 1959, die samenhang met de actie voor de Luisterkring, zette zich niet in dezelfde mate door, al is er toch een kleine vooruitgang. Verheugend is wel, dat het aantal bedankjes minder werd, waaraan de meerdere aandacht die in een aantal gemeenschappen aan het individuele lid werd besteed wel zal hebben meegewerkt. Omdat nog niet duidelijk is, wat de voornaamste reden van bedanken is, wordt er thans vanuit het Centraal Bureau een onderzoek hiernaar ingesteld, dat hopelijk een aantal aanwijzingen zal opleveren.

Bijzondere propaganda ter vergroting van het ledental vond in het verslagjaar niet plaats, al werd in de laatste maanden van 1960 in verband met het op handen zijnde 15-jarige bestaan van het H.V. in verscheidene gemeenschappen hieraan aandacht besteed.

## De gemeenschappen

Doordat de districtsgemeenschappen van Amsterdam zelfstandig zijn geworden, bedraagt het aantal thans 79, incl. de Humanistische Jongeren Gemeenschap. De werkgroepen in Hoek van Holland en Slikkerveer bleven bestaan, maar waren nog niet zover gevorderd, dat er de status van gemeenschap aan verleend kon worden. De werkgroep in Den Bosch is voorlopig opgeheven, hoewel de noodzaak om tot functionering te komen, nog steeds aanwezig is. Er werden enkele contacten gelegd tot oprichting van nieuwe groepen in Boskoop, Coevorden, Dokkum, Enkhuizen en Hellevoetsluis. De omzetting van de gemeenschap Den Haag in een federatie met vier gemeenschappen vond verder voortgang en zal begin 1961 definitief vorm krijgen.

Hoewel de bezinningsbijeenkomst op de zondagmorgen, minstens eens per maand, in vrijwel alle gemeenschappen werd gehandhaafd, is er daarnaast een toename van het aantal bijeenkomsten in de vorm van gespreksgroepen. Dit werd gestimuleerd door het optreden van gewestelijke adviseurs voor het gespreksgroepwerk en het scholen van gespreksleiders. Aan bijeenkomsten met een meer „gezellig” karakter werd in toenemende mate aandacht besteed, deze zijn b.v. bij de jaarwisseling in vele gevallen tot een traditie aan het worden.

De documentatie werd uitgebreid met een nieuwe sprekerslijst en met de zeer belangrijke studie „De toepassing van de „self-survey” in de humanistische gemeenschap”. Bij de voorlichting van bestuurders en andere functionarissen bleek de regelmatige uitgave van „Kader” wederom van grote betekenis.

## De gewesten

Meerdere gewestbesturen zijn er toe overgegaan de binding met de algemene leden, die geen lid van een gemeenschap zijn, te versterken, door

deze leden uit te nodigen zich bij een naburige gemeenschap aan te sluiten of een groep op te richten in plaatsen waar geen gemeenschap gevestigd is. Ook het contact van de gewestbesturen met die van de gemeenschappen werd onderhouden en waar mogelijk uitgebreid.

De gewestelijke studiedagen, waarbij het onderwerp door de gewestbesturen werd vastgesteld, vertoonden een opmerkelijke vooruitgang in het aantal bezoekers. De door het gewest Gelderland in samenwerking met de gemeenschap Wageningen georganiseerde landdag op Hemelvaartsdag was ook deze keer zeer geslaagd, al was het aantal bezoekers iets minder dan vorige malen.

Op de halfjaarlijkse Topkaderconferenties werd o.a. het jaarverslag over 1959 besproken; de verhouding tussen humanisme en buitenkerkelijkheid; de werkwijze van het centrale apparaat en de taken waarmee het Verbond zich bezighoudt. Beide keren waren, op verzoek van enkele gewesten, ook vertegenwoordigers van gemeenschappen aanwezig, naast de voorzitters en secretarissen van de gewesten.

## Buitenwerk

In „De Ark” werden in juli en augustus vier familiecampen gehouden, met resp. 56, 64, 56 en 47 deelnemers. Ondanks het veelal bedroevend slechte weer was de stemming prima. Voor een kindertentenkamp gedurende 10 dagen op Texel was de belangstelling zo groot, dat velen moesten worden afgewezen. Een experiment was het zeilkamp in Langweer (Fr), dat eveneens een groot succes was.

## Commissies

De werkzaamheden van de vaste commissies zoals de Centrale Commissie Geestelijke Verzorging, de Buitenwerkcommissie, de Radio-commissie, de Emigratie-commissie, de Commissie Groepswerk, de Beheerscommissie „De Ark”, de Redactieraad van „Mens en Wereld” en de redactie van „Kader” vonden normaal plaats. Zowel de Commissie Groepswerk als de Emigratiecommissie organiseerden een week-eind-conferentie. Overwogen wordt de instelling van een vaste commissie voor onderwijszaken en jeugdzaken.

De Publiciteitscommissie en de Commissie Internationale Contacten werden door het hoofdbestuur opgeheven, omdat in de taken op een andere wijze thans wordt voorzien. Verwacht mag worden, dat het door de Commissie Sexuele Vraagstukken verzamelde materiaal in 1961 voor interne publicatie gereed zal komen.

## Publiciteit

De stijging van het aantal abonnementen op „Het Woord van de Week” zette zich ook in 1960 door en welhaast even spectaculair als in 1959. Tegen het einde van het verslagjaar naderde het een aantal van 5000. Ook in het abonnementental van „Mens en Wereld”, dat gedurende de laatste jaren langzaam achteruit liep, kwam een gunstige wending. „In en Om”

verscheen zeven maal, „Kader” vijf.

Ook in 1960 hadden de wekelijkse uitzendingen voor de V.A.R.A., de maandelijkse voor de A.V.R.O. en de driemaandelijkse voor de Wereldomroep plaats. Het ontwerp omroepwet kwam nog niet in behandeling. Het hoofdbestuur richtte een brief aan de V.P.R.O. naar aanleiding van het door deze organisatie gepubliceerde plan voor een nationale omroep.

Het aantal leden van de Luisterkring steeg nog, zij het in een vrij langzaam tempo.

Een nieuwe druk van „Beginsel en Doel van het Humanistisch Verbond” werd uitgegeven, evenals een overdruk van het artikel van Prof. Dr. Schaper in „Rekenschap” van maart 1960: „De nieuwe situatie van de Natuuronderzoeker”. De serie van 4 artikelen van Dr. van Praag in „Mens en Wereld” over „Praktische Arbeid en Humanistische Levensovertuiging” kwam eveneens als afzonderlijke brochure uit.

Voor de volkstelling werd in ruime mate een vlugschrift verspreid. Dit verwekte in katholieke en protestantse kring nogal wat reacties, die beantwoord werden in „Mens en Wereld”.

Mede naar aanleiding van de volkstelling hield het hoofdbestuur op 22 april een persconferentie, waarover in ca. 20 bladen berichten verschenen.

## Geestelijke verzorging

Het aantal plaatselijke geestelijke raadslieden kon tot 36 in 27 gemeenschappen worden uitgebreid. In ruim 30 gemeenschappen werd ziekenbezoek verricht. Regelmatig contact met gerepatrieerden vond in toenemende mate plaats, terwijl ook het werk in de arbeiderskampen en onder de gedetineerden zich verder ontwikkelde.

## Socrates

Naast de Raden van Advies voor de wetenschappelijke sectie en voor de culturele sectie werd een derde voor de sociaal-pedagogische sectie in oktober geïnstalleerd. Onder auspiciën van de stichting gaf Prof. Dr. L. van der Wal weer regelmatig college aan de Technische Hogeschool te Delft.

De jaarlijkse zomerschool was gewijd aan: „Grote Geestelijke Stromingen”, terwijl evenals vorige jaren een voor- en najaarslanddag georganiseerd werden.

## Contacten

Het verslag maakt melding van tal van zaken, waarover door het hoofdbestuur met officiële instanties contact werd opgenomen. Ook met de andere humanistische organisaties vonden de gebruikelijke regelmatige contacten plaats.

In oktober hield de schrijver van „De Toekomst van het Ongeloof” Dr. G. Sczesny een tournee in ons land onder auspiciën van Kerk en Wereld, het Humanistisch Verbond en de Nederlandse uitgever van zijn boek. In vier plaatsen werden lezingen met discussie gehouden, terwijl voorts voor de A.V.R.O.-microfoon een vraaggesprek plaats vond.

Het hoofdbestuur was o.m. vertegenwoordigd bij de herdenking van het 15-jarig bestaan van Humanitas, bij de crematie van Evert Vermeer, bij de opening van het vormingscentrum te Driebergen van het Humanistisch Thuisfront, op de jaarvergadering van de Humanistische Werkgemeenschap in de P.v.d.A., op de jaarvergadering van de H.J.B., van Volksonderwijs en de N.O.V.

In het slotwoord merkt de secretaris nog op, dat er een toenemende behoefte aan scholing van het kader bestaat, om het zich steeds uitbreidende werk te kunnen doen en dat naar de middelen gezocht zal moeten worden om dit te verwerkelijken.

## Congres 1961

Amendementen op de congresvoorstellen moeten ingevolge art. 19 van het Huis-houdelijk Reglement vóór 18 februari 1961 bij het hoofdbestuur worden ingediend.



## Nieuws

### over „De Ark”

Als ik kermisexploitant was zou ik dit artikelje beginnen met de uitroep: „Gaaf dat zien, gaaf dat zien!!” En ik bedoel precies hetzelfde als ik u bij deze aanbeveel om bij het maken van uw plannen voor de vakantie ernstig in overweging te nemen om deze vakantie door te brengen in ons eigen conferentie- en vakantieoord „De Ark”.

Nee, kritikasters en teleurgestelden, geen stapelbedden meer (behalve eventueel voor de kinderen, maar die vinden het juist leuk), geen sombere kleuren meer, geen naargeestige verlichting meer, geen akelige matrassen meer, geen misplaatste jeugdherberg-accommodatie meer!!!

Zolang u het niet gezien hebt zult u het misschien niet geloven. Daarom moet u het gaan zien: frisse moderne kleuren, nieuwe matrassen, nieuwe vloerbedekking in de eetzaal, nieuwe tuinmeubelen en... geen met bedden volgeproppte kamers.

Wat gebleven is? Het goede eten, de gezelligheid, de mooie omgeving, de mogelijkheid voor een grammofoonplatenconcert „elck wat wils” en... de oude piano, maar misschien lukt het nog wel ook deze door een betere te vervangen.

En dat alles voor een slechts zeer geringe prijsverhoging. De nieuwe pensionprijs? Per week f 52,50, koffie en thee, op de daarvoor gestelde tijden, inbegrepen. „Inclusief” dus, want bedieningsgeld wordt evenmin berekend als vroeger. Dit extra bedrag kunt u dus rustig storten in de bus die bestemd is voor de giften ten behoeve van het vernieuwingsfonds. Voor de periode van 1 mei-8 juli en 26 augustus-30 september gereduceerd tarief.

Niet in de prijs begrepen is het gebruik van lakens en een kussensloop. Neemt u dit beddegoed niet zelf mee, dan kunt u het huren voor f 1,50 per stel.

Voor kinderen van 0 tot en met 5 jaar betaalt u slechts half geld en voor kinderen van 6 tot en met 10 jaar  $\frac{3}{4}$ , mits deze kinderen bij hun ouders (of volwassen begeleiders) in dezelfde kamer slapen. Bovendien genieten LEDEN van het Humanistisch Verbond, een REDUCTIE van 10 % (Let wel, niet de gezinsleden).

Ook de accommodatie voor jeugdgroepen (schoolwerkweken e.d.) is gemoderniseerd. Nieuwe matrassen, nieuwe douches, slaapzalen voor maximaal 20 jongens of meisjes en een aparte eet- en recreatiezaal. Tarieven op aanvraag; prijzen afhankelijk van aantal deelnemers en de tijd van het jaar. Voor de hoofdleder van de groep desgewenst een afzonderlijke slaapgelegenheid. Schoolhoofden en jeugdleiders knoop dit in uw oor!

Maak nu meteen een afspraak met de beheerder voor uw vakantie. Maar haast u, want voor het hoogseizoen zijn er al zeer veel boekingen. Denk dus voordat u aanvraagt alvast over data in voor- of naseizoen als tweede keus.

Vervolgens nog een belangrijke mededeling voor ouders die tijdens hun verblijf op „De Ark” hun kinderen graag met een gerust hart hun eigen weg willen laten gaan. Voor de zulke hun zal er gedurende enkele weken in het hoogseizoen speciale kinderleiding aanwezig zijn.

Helaas staat tegenover dit alles ook een nadeel. Ik hoop dat dit maar een tijdelijk nadeel zal zijn. Het is in de nieuwe opzet namelijk voorlopig niet mogelijk op „De Ark” de gebruikelijke familiecampen te organiseren, maar omdat voor de kinderen toch wel een speciale voorziening is getroffen, hoop ik dat de trouwe bezoekers van de familiecampen als individuele gast zullen boeken.

Wat raad ik u dus ten sterkste aan? „Gaaf dat zien, gaaf dat zien en wacht niet tot u te laat komt.”  
J. Bijleveld, voorzitter van de  
beheerscommissie van „De Ark”

Het Humanistisch Verbond bestaat  
15 jaar

De Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme  
organiseert de  
Jubileumactie

Stort uw bijdrage voor het cadeau op  
Giro 6168, t.n.v.

Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme te Amersfoort,  
en vermeld op het girostrookje  
Jubileumbijdrage

## Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme

### Het gaat goed met het Steunfonds

Wij schrijven dit niet tegen beter weten in. Zie de cijfers. De Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme werkt vier jaar.

In 1957 ontvingen 12 giften, saldo f 344,75

In 1958 ontvingen 83 giften, saldo f 899,24

In 1959 ontvingen 252 giften, saldo  
f 11521,69 \*

In 1960 ontvingen 1588 giften, saldo  
f 36517,15 \*\*

\* Hierin niet begrepen f 15.000,-, die ten behoeve van het praktische werk van het Humanistisch Verbond rechtstreeks bij het Verbond binnen kwamen.

\*\* Hierin niet begrepen f 16.000,- die ten behoeve van het praktische werk rechtstreeks bij het Humanistisch Verbond binnen kwamen. Over 1960 ontving het Humanistisch Verbond van het Steunfonds f 35.000,- dat is tezamen met de zoeven genoemde f 16.000,- een bedrag van f 51.000,-.

### En nu 1961

Het nieuwe jaar is goed begonnen. In de eerste week van januari ontving het Steunfonds 121 bijdragen tot een bedrag van f 1557,41. Omstreeks 200 leden stuurden aan de girodienst een machtiging tot periodieke overschrijving van hun postrekening op die van het Steunfonds. Hun aantal neemt regelmatig toe. Dat is begrijpelijk. Eén of enkele guldens per maand van de giro is heel wat aantrekkelijker dan f 10,- ineens van het huishoudgeld. Het Steunfonds is er van overtuigd, dat in de loop van 1961 nog heel wat machtigingsformulieren zullen worden ingestuurd.

Het Steunfonds blijft ook in 1961 werken met vrijwillige medewerkers. Dat blijkt mogelijk en het houdt de kosten laag. Een aanvang is gemaakt met het opbouwen van een apparaat bestaande uit plaatselijke correspondenten en gewestelijke werkgroepen. Voelt u er voor als plaatselijk correspondent of als gewestelijke medewerker op te treden meldt u dan bij uw gemeenschapsbestuur. Het werkplan voor plaatselijke en gewestelijke medewerkers ligt gereed.

### Waar het om gaat

De Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme heeft als enige taak het Humanistisch Verbond te helpen de middelen te verschaffen, die nodig zijn voor het geestelijk werk onder buitenkerkelijken.

Daarmede bedoelen we het werk van de plaatselijke geestelijke raadsleden en van de raadsleden in de bureaus voor levens- en gezinsmoeilijkheden, in ziekenhuizen en sanatoria, in arbeiderskampen en gevangenissen. Duizenden mensen, afkomstig uit alle lagen van de bevolking, wendden zich in het afgelopen jaar met hun levensvragen tot een geestelijk raadsman van het Humanistisch Verbond. Dit werk kost

uiteraard geld, ook al werkt het Verbond in hoofdzaak met vrijwillige geestelijke raadsleden. Wil het Verbond in de toekomst aan de verwachtingen beantwoorden dan zal het een begin moeten kunnen maken met het aanstellen van krachten in volledige dienst. Het voortdurend in aantal toenemende corps van vrijwillige medewerkers in de gemeenschappen vraagt meer leiding.

### Wordt contribuant van het Steunfonds

U bepaalt uw bijdrage. U kent het gironummer 6168, t.n.v. Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme te Amersfoort.

## Trefpunt

Zo heet het blad, dat al enige jaren door de H.J.B. (Humanistische Jeugdbeweging) wordt uitgegeven, en dat sedert de laatste maanden in een nieuw, uitdagend, jasje verschijnt. De redactie is ook vernieuwd en de administratie is gevestigd: Groene Weide 22 in Arnhem.

Leden van de H.J.B. zijn jongeren van 15 tot 23 jaar. Niet in alle plaatsen zijn groepen, maar er zijn er toch meer dan de meesten wel denken. Waarmee we maar zeggen willen, dat onze leden er goed aan zouden doen, hun kinderen er eens op te wijzen. Als u een nummer van Trefpunt aanvraagt, bent u al een eind op weg.

## Humanistisch Thuisfront in 1959

Uit het jaarverslag van deze stichting blijkt, dat 1959 in velerlei opzicht een jaar van groei is geweest. Aan de drie militaire tehuizen in Amersfoort, Havelte en Nunspeet kon een vierde in 't Harde bij Doornspijk worden toegevoegd, terwijl de toenemende belangstelling voor de vormingsbijeenkomsten in De Ark het nodig hebben gemaakt naar een eigen vormingscentrum om te zien. Zoals men weet, is dit laatste inmiddels in Driebergen tot stand gekomen.

In 1959 namen 1465 militairen aan de drie-daagse vormingsconferenties deel, terwijl het aantal bezoekers aan de militaire tehuizen resp. 10.000 in Amersfoort, 30.000 zowel in Havelte als Nunspeet en voor de 7 maanden dat in 1959 het huis in 't Harde geopend was, niet minder dan 36.000 bedroeg.

In het slotwoord van het verslag wordt er o.a. op gewezen, dat, in overeenstemming met de verdere groei van de humanistische beweging in ons land, ook de werkzaamheden, taken en verplichtingen van het Thuisfront toenemen. Daardoor wordt het ook voor anderen onontkoombaar, hun houding te bepalen.



## Nieuws uit de gemeenschappen

Als we alle gemeenschappen zouden vermelden, waar een jaarwisselingsbijeenkomst is gehouden, werd het een zeer lange lijst. En we zouden ongetwijfeld vele protesten ontvangen, omdat er ook wel enkele aan zouden ontbreken. Laat ons deze keer dus volstaan met de mededeling, dat dergelijke evenementen zo langzamerhand een vaste plaats zijn gaan innemen, waarbij natuurlijk de aard van het programma verschilt, van echt huiselijk met eigen krachten en eigen gebakken koek, tot uitvoerige festiviteiten met complete maaltijden. Maar ze schijnen allemaal wel geslaagd te zijn en daar gaat het om.

Ook in **Zandvoort** heeft de informele gespreksgroep zijn intrede gedaan. Geen inleider, ieder zegt zo eens wat, en tenslotte is er wel een onderwerp waarover je met elkaar een gesprek kunt hebben. Doorgaan!

Met een grote stap naar **Assen**, waar een poging is gedaan, een damesmiddag in het leven te roepen. Zo in de vorm van een „instuif“, waar bij ook niet-leden bijzonder welkom zijn. Het blad van de gemeenschap, samen met „Humanitas“ uitgegeven, telde maar liefst 16 bladen, dat is ook een record.

De jaarlijkse forum-avond in **Wageningen** hield zich dit keer met vraagstukken rondom de democratie bezig. Er waren zoveel vragen, dat men lang niet is klaargekomen.

De kerstpakketten-actie, waarmee **Laren/Blaricum** enkele jaren geleden is begonnen, is tot een omvangrijke onderneming uitgegroeid, waaraan ook de kinderen van de leden meewerken. De resultaten zullen ook deze keer wel zeer behoorlijk geweest zijn.

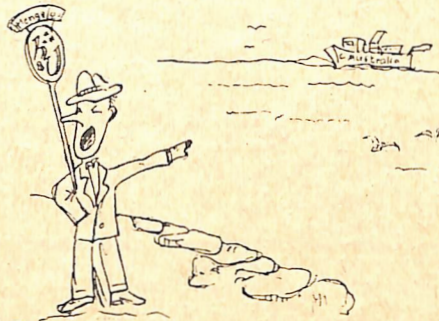
De man of vrouw, die het blad van **Emmen** samenstelt, geeft er blijk van, dat hij of zij de publicaties van het Verbond nauwlettend leest. Niets dan lof. Het is net een echte krant, voor één artikel moet je 3 pagina's opslaan.

Beslist een vooruitgang, het maandblad van **Voorburg/Rijswijk**. De nieuwe opmaak en het handige formaat maken het geheel veel overzichtelijker, en omdat er in die gemeenschap altijd zo'n heleboel gebeurt, is dat erg prettig.

**Usquert** heeft het aangedurfd, een propaganda-bijeenkomst te houden. Ondanks het slechte weer viel de opkomst niet eens tegen en het heeft nog wat opgeleverd ook.

**Hengelo** kampt de laatste tijd nogal met zijn bestuur. Nu is de secretaris weer verhuisd, maar

de nieuwe komt er al aan. Vers geïmporteerd uit Australië (zie het plaatje). Zal hem wel koud op zijn lijf vallen, zo'n ontvangst.



Daar komt onze nieuwe secretaris...

Dat **Groningen** elke maand, behalve nog een reeks convocaties, een goed verzorgd blad weet uit te geven, dat altijd prettig leest, komt natuurlijk in de eerste plaats door de redacteur. Ze doen het bovendien samen met „Humanitas“, maar de advertenties zullen er wel voor zorgen, dat het geen tekort oplevert. Hulde voor de zakelijke opzet!

Om er voor te zorgen, dat geen enkel lid de feestelijke bijeenkomst ter viering van het 15-jarig bestaan in Groningen hoeft te missen, maakt **Leeuwarden** het weer heel makkelijk. Alleen maar een strookje invullen, in de bus stappen en daar gaan ze. Veel plezier.

In **Enschede**, en niet alleen daar, hebben nieuwe leden nog als eens moeite om zich thuis te voelen. Om het leggen van contacten te vergemakkelijken kan ieder lid de adressen krijgen van anderen, die in zijn buurt wonen. Nog een stap verder, en ze houden daar, net als in meer snel groeiende steden, wijkbijeenkomsten.

Dat decentralisatie een dwingende eis is geworden, heeft men ook in **Utrecht** begrepen. Als proef zijn er 3 districten opgericht, waardoor het bezoek en het meelevan van de leden belangrijk is toegenomen. En wat meer zegt, op die manier ontdekt men talenten, die voorheen in het verborgene vegeteerden.

En om te besluiten, er zijn goede voornemens genoeg om de problemen de baas te worden. Help uw bestuur erbij, dat is het minste wat u kunt doen.

## Personalia

De gemeenschap **Lochem** en het gewest **Gelderland** hebben een gevoelig verlies geleden door het overlijden van mej. J. M. Alberts. Hoewel ze reeds enige tijd ernstig ziek was, kwam haar heengaan op 62-jarige leeftijd toch voor al haar vrienden nog vrij onverwacht.

Ze is jarenlang bestuurster van haar gemeenschap geweest en het actieve middelpunt, die altijd voor iedereen klaar stond. Ook het gewest heeft van haar werklust en bewust beleven van wat het humanisme voor haar betekende, volop geprofiteerd doordat zij gedurende enige jaren het secretariaat op voortreffelijke wijze vervulde. De organisatie van de Landdag in Wageningen was bij haar in goede handen.

Zij laat een lege plaats achter. Daarvan is bij haar crematie door enkelen gewag gemaakt en de aanwezigheid van vertegenwoordigers uit vele gemeenschappen getuigde van het feit, dat het Verbond afscheid heeft genomen van een toegewijd lid en bestuurster.

## H. J. G. Zomerkamp 1961

In plaats van eind juli, begin augustus als gebruikelijk naar onze Zuiderburen te trekken, zoekt de H.J.G. het dit maal wat hoger op. Er staat een tentenkamp op het program in de buurt van Aarhus in Denemarken.

Hoewel verdere details nog niet bekend zijn, worden belangstellenden aangeraden nu reeds zich voorlopig op te geven bij: R. de Grood, Maliebaan 26 in Utrecht.

## Zeilliefhebbers, voor

In het vorige nummer werd de vraag gesteld, of het zo goed geslaagde zeilkamp in 1960 ook dit jaar herhaald zou moeten worden. Uit de reeds binnengekomen opgaven blijkt wel, dat er liefhebberij voor bestaat. Maar omdat misschien niet iedereen al over zijn vakantie-besteding een besluit heeft kunnen nemen is de datum van aanmelding verlengd. U kunt zich opgeven bij het Centraal Bureau, Oudegracht 152 te Utrecht tel. 030-10163, waar ook nadere inlichtingen te krijgen zijn.

Duur van het kamp 14 dagen.

Datum 5 t.m. 19 augustus.

Prijs f 65,- per week, waarin begrepen: a. huur boten; b. logies en maaltijden, koffie en thee.

Plaats: Langweer in Friesland.

De leiding is voorlopig in handen gesteld van het echtpaar L. Kamminga, die zich hiermede ook vorig jaar tot ieders tevredenheid hebben belast.

## Jubileumnummer „Mens en Wereld“

Ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van het Verbond op 17 februari a.s. zal ons veertiendaags blad „Mens en Wereld“ een speciaal nummer uitgegeven. Niet-abonnee's wordt aangeraden zich van een exemplaar te verzekeren. Dat kan gebeuren bij de administratie, Oudegracht 152 te Utrecht of bij de secretariaten van de plaatselijke gemeenschappen.

H. v. R. te B. f 15,-; W. de S. te G. f 7,50; G. B. te D. f 1.000,-; H. A. P.-S. te A. f 1.000,-; St. Hulpf. te Z. f 500,-; H. L. te D. f 50,-; N.N. f 15,-; E. A. B. t. S.-A. M. te A. f 15,-; W. de G. te A. f 5,-.

Totaal f 5.972,64. Vorige verantwoording (zie In en Om no. 6) f 6.394,29. Tezamen f 12.366,93.

Giften voor uitbreiding geestelijke verzorging.

W. R. te A. f 10.000,-; Mevr. H. A. P.-Sch. te A. f 1.000,-; B. J. M. te A. f 5.000,-.

Totaal f 16.000,-.

Op 17, 18 en 19 februari viert het Verbond zijn 15-jarig bestaan  
U KOMT TOCH OOK?

Vrijdag 17 februari in Amsterdam, Arnhem, Heerlen, Hengelo,  
Rotterdam en Utrecht

Zaterdag en zondag 18/19 februari in Den Haag

Zondag 19 februari in Groningen

Zie voor de programma's enz. de voorpagina van dit nummer

## Opbouwfonds

Verantwoording over de periode september tot en met december 1960.

J. S. te A. f 10,-; P. J. de K. te R. f 25,-; Pr. Ir. P. D. te D. f 25,-; M. H. L. te H. f 10,-; P. M. H. S. te A. f 11,-; M. V. te L. f 50,-; F. A. de K. te A. f 50,-; Mej. M. M. te A. f 250,-; Mej. E. S. K. te H. f 50,-; Mevr. Wed. M. te H. f 10,-; B. I. V. te U. f 75,-; Dr. S. D. te G. f 50,-; G. J. S. te H. f 25,-; Mej. P. G. J. B. te A. f 5,-; Jkvr. J. R. v. D. te H. f 1.000,-; C. J. v. d. H. te Z. f 35,94; P. L. te D. f 8,30; C. C. v. d. P. te N. f 15,-; C. P. te

A. f 15,-; Mr. R. M. B. te H. f 35,-; J. S. te A. f 10,-; C. K. v. B. te A. f 10,-; N. V. St. te K. a. d. Z. f 500,-; Mevr. L. M. te H. f 5,-; S. E. P. P.-S. te A. f 500,-; H. P. te U. f 100,-; Dr. A. J. B. te E. f 100,-; Mevr. I. H. B. te A. f 100,-; Mej. P. W. S. te H. f 10,-; W. A. R. te E. f 50,-; N.N. f 10,-; F. te A. f 1,-; Mevr. M. te N.Y. f 1,90; L. J. v. W. te H. f 6,-; S. D. en Co. te D. f 25,-; J. S. te A. f 10,-; J. B. te A. f 15,-; D. v. A. te R. f 100,-; Pr. Dr. E. R. te W. f 30,-; Mevr. L. te H. f 6,-; W. C. S. te O. f 10,-; A. C. G.-v. E. te H. f 10,-; Drs. A.